

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 801/2021
02.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 2. и 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Ћаловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 275/20 од 15.01.2021. године (која је исправљена решењем Основног суда у Чачку К 275/20 од 01.03.2021. године) и Вишег суда у Чачку Кж1 76/21 од 05.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.09.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Ћаловића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 275/20 од 15.01.2021. године (која је исправљена решењем Основног суда у Чачку К 275/20 од 01.03.2021. године) и Вишег суда у Чачку Кж1 76/21 од 05.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К 275/20 од 15.01.2021. године (која је исправљена решењем Основног суда у Чачку К 275/20 од 01.03.2021. године) окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 2. и 3. у вези става 1. Кривичног законика па је осуђен на казну затвора у трајању од три месеца, коју ће издржати по правноснажности пресуде.

На основу члана 89а Кривичног законика према окривљеном је изречена мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеном ББ, на удаљености најмање од 100 метара у трајању од три године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим што му се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере.

На основу члана 142. став 2. тачка 2) ЗКП у вези са члановима 13. и 14. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетном лицу наложено је ПУ Чачак да од окривљеног АА узме узорак биолошког порекла – ДНК узорак за добијање ДНК профила за потребе вођења регистра лица осуђених за кривична дела против полне слободе, као и да ПУ Чачак тај биолошки узорак достави Управи за извршење кривичних санкција – лицу задуженом за вођење евиденције у Управи за ИКС.

Истом пресудом обавезан је окривљени да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, на име трошкова кривичног поступка износ од 19.500,00 динара (према решењу о исправци Основног суда у Чачку К 275/20 од 01.03.2021. године), а на име трошкова насталих пред ОЈТ у Чачку износ од 43.875,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 76/21 од 05.05.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Ћаловић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд доноси пресуду којом се окривљени који је правноснажним пресудама оглашен кривим због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 2. и 3. у вези става 1. Кривичног законика, осуђује на казну затвора у трајању од 3 месеца, која ће се извршити у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора или да окривљеном за наведено кривично дело изрекне условну осуду којом ће му утврдити казну затвора у трајању од 3 месеца, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања од једне године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело односно да укине у целини побијане пресуде или само другостепену пресуду и предмет врати надлежном суду на поновно суђење пред потпуно измењеним већем или да побијане пресуде или само другостепену пресуду, преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе. Предложио је да буде обавештен о седници већа, као и да се извршење правноснажне пресуде одложи или прекине.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац у захтеву наводи да су нижестепени судови приликом одлучивања о кривичној санкцији ценили као отежавајуће околности при одмеравању казне

окривљеном, поред његових година живота и околност да је кривично дело учинио према малолетном лицу, која околност представља законско обележје кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим. У вези са тим, надаље наводи да како је окривљени радње предузео према једном малолетном лицу, у конкретном случају нису испуњени услови за примену члана 54. став 3. Кривичног законика и не може бити речи о околностима које прелазе меру која је потребна за постојање кривичног дела, због чега је према ставу браниоца, на штету окривљеног учињена „повреда кривичног закона из члана 439. став 3. ЗКП“.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Кривично дело полно узнемиравање описано је у члану 182а Кривичног законика, и то тако што је у ставу 1. наведено – ко полно узнемирава друго лице, казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци; у ставу 2. – ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу учинилац ће се казнити затвором од три месеца до три године. У ставу 3. члана 182а Кривичног законика дефинисано је значење појма полног узнемиравања и то тако што је наведено – Полно узнемиравање јесте свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства лица у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Према одредби члана 54. став 3. Кривичног законика, околност која је обележје кривичног дела не може се узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само је једна довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Окривљени АА оглашен је кривим да је предметно кривично дело извршио према малолетном лицу (старости 13 година), које се према годинама живота још увек сматра дететом, што, по оцени Врховног касационог суда, знатно прелази меру – у погледу узраста малолетног лица, која је потребна за постојање објективног законског обележја кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 2. и 3. у вези става 1. Кривичног законика, па се следствено томе околност да је кривично дело учињено према малолетном лицу, иако представља законско обележје кривичног дела, у конкретном случају могла узети у обзир као отежавајућа околност приликом одмеравања казне окривљеном.

Године живота окривљеног, нису елемент бића предметног кривичног дела, те је по оцени овог суда, нижестепени суд био овлашћен да код одмеравања казне окривљеном у смислу члана 54. став 1. Кривичног законика, као отежавајућу околност цени да се ради о мушкарцу старости 70 година.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева браниоца окривљеног да је правноснажним пресудама на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, у вези члана 54. став 3. Кривичног законика.

Осталим наводима захтева, бранилац окривљеног полемише са утврђеним олакшавајућим и отежавајућим околностима на страни окривљеног и са мерама које су изречене према окривљеном, суштински истичући да суд није правилно одмерио казну окривљеном, с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања, чиме указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, која повреда у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представља разлог због кога је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, па се Врховни касациони суд у оцену ових навода није упуштао.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Драгомир Милојевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић